

DEBRECZEN

A DEBRECENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Egész évre . . . 12.- kor. Félévre . . . 6.- kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre: Egész évre . . . 18.- kor. Félévre . . . 9.- kor. Egyes szám ára 6 fillér.

Feladvány szerkesztő: **SIMONISTVÁN.**
Lapkiadó: **HOROVITZ ZSIGMOND.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Darabos-utca 7. szám alatt.**
:: **Telefon 412. szám.** ::

Választójog és fejlődés.

Debreczen, jan. 23.

A konzervatív álláspont szerint a szűk választójog mellett is fejlődhetik a nemzet és a szabadság s a költő: választójog és a fejlődés, egymással nincsenek összefüggésben.

Való s éppen a mi utolsó korunkunk is mutatja, hogy a szűk választójog enged valamelyes, bár a demokratikus országokéhoz képest igen csekély haladást.

De ép ilyen való és könnyű bizonyítani, hogy a szűk választójog a fejlődést megállítja, vagy legalább is megberkíti, a szabadságjogokra pedig sorvasztólag hat.

Európában a legszűkebb választójoga van az olaszoknak és magyarnak s ez államokból volt legerősebb a kívándorlás is. Nem azért megy ki a nép egy országból, mert nem szavazhat. Elfelét hinni dőreség lenne.

De mert a nép nem szavazhat, nem tudja érvényesíteni a törvényhozásban a néperdekeket, nem tudja a nemzet kiküszöbölni a demokratikus

fejlődés akadályait és ezért ki kell vándorolnia.

Tisztá. demokratikus állam költ megvetésében nagyobb rész megy népoktatásra, népgyógyításra, faluházra, a népet közvetlenül szolgáló tisztviselők javadalmazására, mint abszolút militarista, vagy bürokratikus célokra.

Emezek a hadseregre, a papokra, az urí hivatalok szaporítására, gyönyörű nagy miniszteriumok, tömlöcök, parlamentek építésére költenek többet.

A sajtó u. n. segítőzésére és pausáléira elmennek százazrek, mikor néphönyvtárak szerény ezrekkel húzódnak meg.

A községházak dűledeznek, a protestáns papok és a jegyzők nyomorognak, a falvak népe a magas pót- és fogyasztási adók alatt nyög, a népiskolák rosszak, vagy nincsenek, de ez alatt az állam százazreket dobki évente kölföldi énekesekre, az alsóház a világ legfényesebb parlamentjében obszruálja önmagát s hét év alatt csak az állami tisztviselők számát közel tízezerrel emeli.

E rettenetes bürokrácia utvesztőiben e vész a kevés demokratikus esze is.

Egy falusi iskola kutjárdájának ki-

javítását egy évig tartó irás, felírás, leírás és aláírás előzi meg s a végén újra kezdik, mert közben a kut sokkal jobban elromlott

A hidpallót az uton nem csinálják meg rövid uton, hanem község, szolgabíró, államépítész és miniszterium előbb jól kiírja magukat s mire meg-egyeznek: rossz az egész hid.

Rendelkezésre adnak a költségvetésben falvak legelővételei számára milliókat, de a falu folyamodásának az osztályokban és hivatalokban elintézéség a legelőt megveszi egy ügyes magános s a falu hoppon marad. — Ami fejlődés előállt, pontosan kimutathatólag tulnyomóan amaz osztályok javára állott elő, melyeket a 48-74-iki törvény a képviselőtének az eredménye.

A kötött és a nagybirtok elszaporodása annak a műve, hogy a főurak, jőpapok és az idegen nagyvagyon is mindkét házban képviselve van, az alsóházban is erősebben, mint a középosztály.

Innen van, hogy míg 1870-ben hitbizomány volt 463,352 k hold. 1900-ban leit 1363.822 k. hold s az ugyneve eft egyházi birtok 1870-ben egy millió 288.612 holdja 1900-ra két mil-

AZ ANYA.

Irta: **Herczeg János.**

A rovincsolás befejeződén, a megyei főszámvévő és a járási főszolgabíró zárt ajtók mögött sokáig tanácskoztak a követendő eljárás fölött. Aztán behívták a községi jegyzőt.

Varga lesütött szemmel, sápadt arccal tit a főbíró elé.

— A rovincsolás befejeződött. A hiány ezúttal — szolt a főbíró — ezerkétszáznyolcvan korona. Az árvák pénzéből. Igen. Az árvák pénzéből... Egy évvel ezelőtt, mikor itt első ízben konstatáltunk hiányt és én azt kifizettem érted: becsületszavadra fogadtad, hogy többé idegen pénzhez nem nyulsz, hogy utáttatos szenvedélyed, a mely a bűnbe kergetett, abba hagyod. Megszegted szavad... Nem vagy becsületes ember, Lajos. Nem voltát tekintettel hűségés feleségedre, apró gyermekedre, nem voltát tekintettel én reám, hanem néhány nap mulva a kínos eset után már Szolonokon egy ösmert játékbárlangban ültél a zöld asztal mellett. Javíthatlan züllött ember tesz csak így, Lajos. Megérdemled, hogy kimélet nélkül kiszóigáltassalak a törvényes eljárásnak... Igen. Minden kimélet nélkül. Nos? Mit tudsz védelmedre fel-

hozni? Találj már ki egy mesét. Ilyenben nagy vagy!

Varga szótlanul, mozdulatlanul állt a főbíró előtt, földreszegezven szemét.

— Nincs semmi mentséged ugy-e? Nem is lehet. Am én belátok gonosz lelkedbe. Te most azt gondold: az én iskolatársam, az én testi-lelki jóbarátom, a főszolgabíró, a gazdag fődbirtokos, ezért a csekélységért csak nem fog engem a börtönbe juttatni, hanem ezúttal is ki fogja venni tömött pénztárcáját és kifizeti a hiányt. És én, a derék, a becsületes ember, a község feje, magasan hordhatom továbbra is fejemet és mindenki, a falu apraja-nagyja kalapot emel előttem.

— Hát csalódtál, ha ilyen gondolatok voltak fejedben, mert én büneidnek a palástolója nem akarok lenni. Tehát ennek a községnek, a mely járásomba tartozik, jegyzője tovább nem lehetsz. Lajos. Nem. Semmi körülmények között sem... Itt van a lemondási okmány. Ezt azonnal alá is írod, mely után én, nem reád, hanem feleségedre és gyermekedre való tekintettel, újból megmentelek a börtöntől. Kifizetem a hiányt az utolsó fillérig... Holnap azonban távozni fogsz a községből. A fővárosba. Adok néhány ajándék levelet. Lesz tehát kenyered. Csak annyit mondok még: feleséged, gyermeked van.

kezdj új életet. Fialat vagy még. Dolgozz. Küzdj az étellel. Még helyre hozhatod a hibákat... Befejeztük.

Varga alig hallhatóan szolt:

— Köszönöm jószágodat.

Zord téli idő. Szegényesen butorozott szobában gyenge lámpavilágítás mellett ül Vargáné Mélyen a himzörámára hajolva dolgozik. Egy bölcsőben mellette édesen alszik egy szőke, buksifejű gyerekmber. Az anya sokszor szelid szeretettel tekint reá, ami, úgy látszik, újabb erőt és kitartást kölcsönöz neki nehéz munkájához, eber, a szokatlan időben. Az óra mutatója éjfélt felé halad.

Nemsokára nehézkes léptek közelednek a folyosón. Kopogás az ajtón.

— Ki az? — kérdi az asszony.

— Én vagyok! — szolt egy mély, fátyolozott hang. Az ajtó nyílik.

Varga lép be. Minden szó nélkül.

— Jókor jössz haza — szolt az asszony.

— Még szerencse, hogy nem maradtál reggelig. Ez igazán szép tőled. Ha enni, aludni nem kelene, tán teljesen elfelesleges volna neked az otthon, a feleség, a fiad!

Varga nem szolt semmit. A kályha mellett dörzsölte kezeit és melegítette lábait.

Nagy Sándor

szukrácz

Péterfia-utca 46. szám.

Minden alkalomra!

Dícs és mákos pozsonyi patkókat kalács és kuglophokat 60 fillértől feljebb árusít.

Megrendeléseket pontosan és legizlésebben teljesít.

116 506 278 holdra emelkedett. Közel hat millió holdat kötöttünk tehát meg 30 év alatt.

A kötött birtok a termő föld 33-34 százaléka.

Ellenben a szabad kisbirtokos osztály, mely a Házban gvingén van képviselve, a rá zudított közterhek súlya alatt 1870-től 1900-ig 118,235 birtokossal lett kevesebb.

A különbözet a tengeren túl van.

Mindebből az izgatók a felső osztályok ellen gyűlölet szükségét származtatják le.

Pedig e főurak, főpapok, hivatalnokok és más burzsoák egyénileg ártatlanok s mint osztály sem vádolhatók mert mindez az igazságtalan és káros fejlődés általuk, de legnagyobb részben minden osztály öntudatuk nélkül jött létre.

Nem is az a baj, hogy a felső osztályok erősödtek, sőt erősödésük is kérdéses.

Az egészség ellen berendezkedés hátrányai rájuk is kihatnak, a tönkretett, kivándorlá-ba és eladósodásba kergetett kis ember dolga visszahat a nagy és középbirtokra, emezt megőröli, amazt csak a folyton fokozott védvám által tud jövedelmet kihozni.

E védvámfokozás, mint a betegnek a morfiám, gyógyszer és méreg egyben

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

— Jól a meleg szoba, ugy-e? A szén meg a fa ám elfogyott. Azért dolgozom éjjelig, hogy holnap újból vehessek, hogy kis fiad meg ne dermedjen ebben a hideg oduban.

— Majd jóra fordul minden Erzsí, — szól hosszu szünet után Varga. — A napokban átláshoz jutok egy gözmalom irodájában.

— Átláshoz? Aztán meddig bírod ott ki?

— Másképpen lesz minden, Erzsí! Belátom, hogy így nem élhetünk tovább.

— Belátod? Végre belátod? Szép töled. De vajjon őszintén beszélsz-e? — kérde az asszony reménykedve.

— Őszintén. Egészen őszintén.

— Nem bírtam ellentálni jóbarátainak. Magukkal csábítottak — a körbe és...

— És?

— Ismét játszottam és... vesztettem.

— Vesztettél? — kérde az asszony megütközve, — de husz nem volt pénzed.

— Becsületiszóra vesztettem.

— Becsületiszóra! — szól az asszony gúnyos kacajjal. — Hát van köztetek, eivetemült kártyások között becsület?

— Unemberek közt voltam Erzsí — szól szeliden — fizetnem kell. Adj kérlek harminc koronát. Kifizetem tartozásomat és meglásd: dolgozni fogok. Új életet kezdek!...

Az asszony megbotránkozva szól:

— Hát volna telked a keservesen összekuporgatott néhány koronámat, ami tüzelő anyagra és kenyérre kell, elvonni tőlem, meg a gyermekeimtől, hogy uri-betörő barátaid előtt tisztázd féltett becsületedet?

— Most nem tehetek másképpen. Adj, kér-

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Az appropriáció tegnapi érdekes vitája után ma ismét a régi unalomba süllyedt vissza a Ház. Majdnem néptelen padok előtt beszéltek a pártok szónokai. Azt hitték, hogy a vitában gróf Tisza István is felszólal, hogy feleljen Apponynak, de Tisza a folyosón kijelentette, hogy nem vesz részt a vitában. Ilyenformán az appropriációt rövidesen letárgyalja a Ház, hogy azután ismét napirendre kerüljön a döntő kérdés, a véderőreform ügye.

A Ház mai ülésén Návay Lajos elnököl; az ülést fél tizenegy órakor nyitja meg.

Rudnyánszky György jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet észrevétel nélkül hitelesítenek.

Az elnök javaslatára a Ház felhatalmazza az elnökséget, hogy a privigyei kerületben rendezelje el az új választást.

Következik az appropriációs vita folytatása.

Huszár Károly a néppárt hivatalos szónoka kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, nem pedig azért mert ezt a Házat nem tartja a nemzet szabad akarata megnyilvánulásának s mert a kormány a saját programját is vonakodik végrehajtani. (Zaj és ellenmondás a jobboldalon.) Fokozzák a bizalmatlanságot a kormánnyal szemben a privigyei kerületben történt visszaélések, amelyek arról tanuskodnak, hogy itt már minden választási jogot lábbal tipornak. A kormányt egyik vereség a másik után éri, a legfrissebb Tomasićnak, a hü bálnak bukása volt. Érthetetlen, miért nem valósítja meg a kormány a katolikus autonómiát, holott mindenféle piszicsá-i javaslatok letárgyalására is van elegendő idő.

A kormány, úgy látszik, azért üzi ezt a jätéket az autonómiával, hogy megtartsa a maga számára legalább a katolikusok egy részének támogatását. De egyik legnagyobb hibája a kor-

lek ezuttal utoljára, mert különben nem foglathatam el az új állást. A gözmalom egyik tisztviselőjének, aki beprotezsált engem, tartozom ezzel az összeggel.

Vargáné dühösen és elkeseredve rohant a szekrényhez.

— Itt van! — szól a pénzt az asztalra dobva. — Menj, kártyázz tovább és szerezd vissza a becsületedet, ami már ugyis rég elvesztett!

Varga mohón nyult a pénz után. Zsebre vágta és kiosont a szobából.

Az asszony, aki egyedül maradt, keservesen panaszkodott:

— Micsoda nyomorult teremtes vagyok? Éjjel-nappal dolgozom, hogy legyen a háznai emivaló és még az utolsó filléremet is odaadom ennek a téha embernek!

— Igaza van neki, ha én ilyen jámbor bárány vagyok. Dehoggy. Igát huzó állat vagyok. Az. De majd segítetek a dolgon. Nem huzom tovább az igát! — szól elkeseredve és fődühöz csapta a himzörámát.

Ott a böcsőben alvó kis ember a nagy zajra felébredt. Simi kezdett. Vargáné karjai köze vette. Elaltatta és aztán a böcsőbe tette.

Aközben, hogy az anya tovább ringatta és szelíd szeretettel nézte kis fiát, lassanként eltűnedezik arcáról az elkeseredett, kemény kifejezések és szelíd, tüdő, szenvedő vonások váltolták fel.

Mikor aztán a böcsőben jóízűen aludt a kis ember, Vargáné lassan a földre nyult a ráma után.

És folytatta a himzést.

mánynak az, hogy a véderőreformban sem a nemzet követeléseit, sem azokat a javításokat keresztülvinni nem akara, amelyek a legilletékesebb pénzügyi és katonai szakértők kritikájából önként következnek.

Kijelenti végül, hogy pártjának álláspontja szerint a véderőjavaslatot akkor lehet megszavazni, ha kiküszöbölik belőle a közjogi sérelmeket, ha megvalósítják teljesen a kétéves szolgálatot s ha a választójogi javaslatot előzőleg legalább betérjesztik a képviselőház elé. A javaslatot nem fogadja el (Élénk helyeslés a néppárton).

Szabó István (nagyatádi) beszélt ezután a javaslat ellen.

A politikai helyzet.

Obstruál az egész ellenzék!

A politikai körök hetek óta vártak arra az eseményre, hogy a parlamentben megkezdődjék az appropriáció vitája. Jeletős eseménynek ígérkezett ez annál is inkább, mert hetek óta lanszirozták azt a hirt, hogy a vita folyamán a függetlenségi pártok vezérszónokai körvonalazni fogják azokat a minimális feltételeket, amelyek mellett a különleges eszközök alkalmazásától elállani hajlandók.

Apponyi Albert gróf a béke feltételeiként azt kívánta, hogy a kormány teljesítse saját programját, oldja meg a kilences bizottságnak a címerre és a jelvényekre vonatkozó programját, küszöbölje ki a véderőreformból a sérelmes és ejlenlegi közjogi állapotainkkal is ellentétben álló intézkedéseket s végül csökkentse a véderőreform horribilis terheit, mert azok az ország gazdasági helyzetével össze nem egyeztet-hetők.

Ezek a Kossuth-párt békefeltételei, amelyeknek teljesítése nélkül a parlamenti rend visszaállításáról a leghalványabb reményeket sem lehet táplálni.

És ezeknek a feltételeknek teljesítése nélkül a legmesszebbmenő parlamenti elfgyverek is jogosultnak, mert nem új jogok megszerzéséről, hanem a megszerzettek épségbentartásáról van szó.

A függetlenségi és 48-as párt álláspontját a párt alelnöke, Holló Lajos, fejtette ki. — Mindenben csatlakozott Apponyi Albert fejtegetéseire, mert a két függetlenségi párt egyike sem állhat meg addig, amíg a nemzeti engedmények kivívva nincsenek. E téren tehát a függetlenségi pártok árnyalatai között semmi eltérés sincs.

Addig a két párt utja egymás mellett halad, párhuzamosan törjet előre és egymástól eltéríteni nem tudá jsenki sem.

Csakhoggy ahol a Kossuth-párt utja megáll, a függetlenségi és 48-as párt feltartóztatá hatatlanul tovább halad, mert a modern kor nem ismer stagnációt, a haladó idő magát a stagnációt is visszaesésnek tartja.

— Az ut a véderőreformhoz a — választóir eformon át vezet, — mondotta Holló Lajos.

A függetlenségi és 48-as párt álláspontja ebben a mondatban összefoglalható. Többet mondani teljesen felesleges, mert az, hogy a függetlenségi párt a véderőreformot a nemzet követelmények nélkül keresztül nem engedi, az természetes és magától értetődő.

A két függetlenség ipárt vezérszónokainak

Élővirágból legizlésesebben kötött bál és estélyi csokrok, szinpadí virágajándékok és koszorúk a legszebb kivitelben készülnek az **Ibolya Virágcsarnokban** Szent-Anna-utca 5. Tulajdonos: Hudák Beláné.

kijelentései a függetlenségi pártokon nagy megelégedést szültek, mert elhangzásuk után kétség-telenül vált, hogy a jövőben hibávalok lesznek azok a munkapárti törekvések, amelyek a két függetlenségi párt együttes működése közé éket akarnak verni.

Debrecen közgyűlése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

E hó 31-én tartja rendes havi közgyűlését Debrecen város törvényhatósága. A napirend előkészítése miatt a jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután ülést tartott. A bizottság foglalkozott a Szikszai-Tábornoki-házak felépítésére szükséges másfél millió korona kölcsön felvételével. A kölcsön megadására két pénzügyi tervet tett ajánlatot eléggé drága kamattal, s éppen ezért nevezetesnek tartjuk a Debreceni Hitelbank nevében Fejér Ferencz dr. által tett előterjesztést, amely szerint a Hitelbank hajlandó ajánlatot tenni olyképpen, hogy a felveendő kölcsön ne folyószámlára történjék. A város a kölcsönről váltókat adna a banknak, a mely azokat a külföldi pénzpiacra forgatná s így lényegesen olcsóbban jutna pénzhez, mintha függő kölcsönt venne fel. Ha meggondoljuk, hogy a pénzpiacra milyen súlyos viszonyok uralkodnak ma, ezt a figyelemreméltó ötletet komolyan kell tárgyalni, mert feüleles számítás szerint is nehéz ezreket takarítani meg a város ilyen módon, ami bizony a polgárság közterheit tekintve, nem lehet közömbös a városra nézve. A jog- és pénzügyi bizottság Fejér Ferencz dr. előterjesztését a tanács figyelmébe ajánlotta. A bizottság számos érdekes ügygel foglalkozott s részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen jelen voltak Vargha Elemér dr. elnöke mellett: Dóczy Emil, Körner Adólf, Szilágyi Imre, Aczél Géza, Fejér Ferencz dr., Kenéz Gyula, Jeney Géza, Schwartz Vilmos, Csanak József, Debreczeni Jenő, Tóth Emil dr., Révi Nándor.

Az ülés megnyitása után a Szikszai-Tábornoki-házak építésére szükséges másfél millió kölcsön ügyét tárgyalták. A közgyűlés ugyanis másfél millió felvételét határozta el függő kölcsön alakjában. A polgármester felhívta a helyi pénzügyi tervet, hogy tegyenek ajánlatot. Két intézet, az Alföldi Takarékpénztár és a Debreceni Takarékpénztár adtak be ajánlatot csaknem egyforma feltételekkel. Hajlandók esetleg a másfél milliót megcserélve folyószámlára adni az Osztrák Magyar Bank mindenkori kamattábjának 1 és háromnegyed százalékával magasabb kamattal mellett, egynegyed évi zárlattal, úgy hogy a város visszafizeti egy év alatt az összeget, vagy annak egy részét.

Vargha Elemér bejelentette, hogy a Debreceni Hitelbank a felhívásra válaszolt s kifejtette, hogy 3 nap alatt nem képes ilyen nagy kölcsönre a mai pénzügyi viszonyok mellett ajánlatot tenni.

Fejér Ferencz dr. a Hitelbank választát indokolta. A bank ugyanis olyan új kölcsön-módot akar előterjesztetni, melynek elfogadása esetén minden 1 millió kölcsönnél 10 ezer korona, vagyis 1 százalék megtakarítható. A függő kölcsönök drágák, de ha a bank váltókat kapna a várostól, azokat forgathatná a külföldi piacon s így 1 százalékkal olcsóbban adhatná a pénzt. Igaz, hogy a város nem adhat váltót, de a város vállalkozhat igen s ez a banknak mindegy. Minthogy a városnak van már 4 millió függő kölcsöne, de valószínűleg még fel kell venni 3 milliót s a város megtakaríthat 70-80 ezer

koronát. Kéri, hogy az ügyet vegyék le a napirendről.

Révi Nándor helyesli Fejér Ferencz indítványát s az ajánlatok beadására új határidő kitűzését kéri.

Löfkovits Márton örömmel hallja a Hitelbank új kölcsön-módot, azonban nem tartja helyesnek, hogy egy meglévő ajánlatot félre tegyenek, mert a mai pénzügyi viszonyok között nem lehetetlen, hogy a pénzügyi terv még ilyen ajánlatot sem tudnak tenni.

A bizottság amellett foglalt állást, hogy a két ajánlatot viszi a közgyűlés elé, de a Hitelbank ajánlatát figyelmébe ajánla a tanácsnak.

Jeney Géza előadó előterjesztette a 18 millió nagykölcsön elszámolásáról szóló jelentést. Vargha Elemér javasolja, hogy küldjön ki a bizottság egy albizottságot, hogy az elszámolást vizsgálja meg és aztán tegyen jelentést a jog- és pénzügyi bizottságnak. Az indítványt a bizottság elfogadta s az albizottság tagjaiul Kernhoffer Józsefet, Poroszlai Lászlót, Schwartz Vilmost, dr. Löfkovits Mártont és dr. Révi Nándort küldték ki.

Ezután a világitási vállalat üzletszabályzatának módosítása tárgyában készített javaslatot tárgyalták. A javaslat több újítást tartalmaz. Meltányosan emeli a gázgyári tisztviselők fizetését is. Az igazgató fizetése 6400 koronáról 7000 koronára emeltetett, a mérnöké 4800 koronáról 5400 koronára, a főkönyvelőét 3300 koronáról 4600 koronára, a pénztárnokét 3000 koronáról 3400 koronára, a másodkönyvelőét 2600 koronáról 3000 koronára.

A javaslat tárgyalása során dr. Fejér Ferencz a közvilágítás javítását kéri. Felhívja az igazgató figyelmét arra, hogy a pályaudvar előtt lévő tér nincs eléggé világítva. Tudakolja, hogy a vállalat nem-e számítja drágán a gázt a városnak.

Debreczeni Jenő statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a debreczeni gázgyár adja a legolcsóbban a gázt a városnak. Berlin például 18 fillért fizet köbméterenkint, míg Debreczen csak 10 fillért.

Dr. Fejér Ferencz a gáz árát a magánfogyasztók részére 23 fillér helyett 22 fillérré kéri megállapítani. Hivatkozik arra, hogy Budapesten 20 fillér a gáz ára, de ígéretet tesznek, hogy ezt is leszállítják.

Révi Nándor szerint az 1 filléres különbözetet a közönség nem érzi meg, de ezek a fillérek jelentős befolyással bírnak a pótdadó esetleges leszállításánál.

A bizottság a 23 filléres ár mellett döntött.

Debreczeni Jenő kéri, hogy a módosított szabályzatot 1912. január 1-től helyezték érvénybe, mert a belügyminisztériumtól ki tudja, mikor érkezik le. A bizottság kimondta, hogy a közgyűlésnek javaslatot tesz, hogy a szabályzat csak birtokon kívül legyen felebevezhető.

Hajdúvármegye megkeresést küldött Debreczen városának, melyben az országgyűléshez a városokról szóló törvény megalkotása érdekében küldött feliratát pártolni kéri.

Révi Nándor tudomásul venni kéri az átiratot. A bizottság így határoz.

Eklly József a Péterfia-utca 70. számú házának eladására 1910. évben tett ajánlatot a városnak. A minisztériumban fektült hosszú ideig az ügy s így Eklly kijelentette, hogy a házat a régi ajánlat szerint nem adja el. A bizottság javasolja, hogy 80 ezer koronáért vegye meg a város.

Rosenberg Albert özvegye és fiai r.-t. és Balogh Dávid fakereskedő kérvénnyel fordultak a városhoz, hogy az Ispóty-laposon földterületet engedjen át.

A bizottság javasolja a közgyűlésnek a ké-

re'em elutasítását azzal, hogy mondja ki a közgyűlés azt, hogy az ispotályi területet nyilvános árverésen adja bérbé.

A Hatvan-utca 18. számú telekből szabályozás folytán egy terület esik el. A tulajdonos a levagandó terület megtérítését kéri. Aczél Géza főmérnök 280 koronát javosl adni a terület négyeszegeért. A bizottság elfogadta a főmérnök javaslatát.

Kondor Kálmán helyettes főszámvevő kérvény adott be, hogy a múlt év júliustól november hó végeig teljesített főszámvevői teendők elvégzéseért 1100 korona különbözeti fizetését utalja ki. A kérelmet teljesíteni javasolják.

A tanács előterjesztést tett a díjnokok számára felemelésre. A polgármester a közgyűlés felhatalmazása nélküli senkit sem alkalmazhat. A felhatalmazás megadását javasolja a bizottság.

Udvarhelyi Géza városgazda 800 korona uti átalányt kért. A bizottság javasolja a kérelmet teljesítését.

Gömör vármegye a körorvosok lakbér és fuvarbér ügyében intézett feliratát tudomásul vette. Szepes vármegyének a tanítók fizetésrendezése ügyében intézett feliratát pártolják.

Jásznagykunszolnok vármegye a vidéki hirnaprók betegsegélyző egyesülete javára tett alapítvány pártolását kéri. A jog- és pénzügyi bizottság napirendre tért az ügy felett.

A Dmke internátusa ügyét a bizottság a legközelebbi ülésen fogja tárgyalni.

Az ülés ezzel véget ért.

SZÍNHÁZ.

LENGYEL MENYECSCKE.

Ma szerdán este C) bérletben:

A két műsora:

Szerdán C) bérletben: **Lengyel menyecske, operett.**

Csütörtökön A) bérletben: **Nincs tovább, színmű, újdonság.**

Pénteken B) bérletben: **Nincs tovább!, színmű.**

Szombaton C) bérletben: **Nincs tovább!, színmű.**

Vasárnap délután **morsókai helydrakka:** **Falu rossza, népszínmű.**

Vasárnap este új **betanultással, kisbérletben:** **Dróte tót, operett.**

Lengyel menyecske. Ma kerül színre ötödikször a «Lengyel menyecske» operett, melynek mulattató szövege és pompás zenéje a mai előadás iránt is meglehetősen érdeklődést kelt.

Nincs tovább. Holnap kerül bemutatásra Földes I. szenzációs színműve a «Nincs tovább», mely a Vígyszínházban sorozatos előadást ért meg nagy sikerrel. Földes Imre darabj egy kártyajáték szenvedélyétől elragadt ügyvéd botlását tárja elénk megkapó érdekességgel. A kiváló színműben hatásos jelenetek váltják fel egymást s a közönség figyelmét állandóan éber tartják. A «Nincs tovább»-ra nagy szorgalommal készül a társulat Zilahy igazgató vezetése mellett. A csütörtöki előadás iránt nagy az érdeklődés.

Új operett. Zilahy igazgató elfogadta előadásra György Mór szabadkai szerző eredeti operettjét. Az operett március hóban kerül bemutatásra.

Laczkffy. Dr. Széll Kálmán operájából a «Laczkffy»-ból nap-nap mellett folynak a próbák. A magyar történelmi tárgyú szép zenéjű opera premierje érdekes színházi esemény lesz a debreceni színháznak. Zilahy S. Vilma, Falusi István, Csankó Irma, Székely Gyula, Solti Ernő és Kassai vállaltak az operában nagyobb szerepet.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérseket helyárakkal az «Artatlan Zsuzsi» operett kerül színre. Jegyek ez előadásra előre válthatók.

Drótos tót. Lehár Ferencnek a «Drótos tót» operettje teljesen új betanulással vasárnap este kerül színre elsőrangú szereposztással.

Családirtó anya.

Megzavart szerelmi idill.

Pollák Ignác házmesternek van egy szerelmes szívi, takaros kis 17 éves cselédje, Törköly Ilona.

A szemrevaló, piros arcú cselédleány az utóbbi időben két-három udvarlót is tartott magának, akiket különböző idő- és sorrendben rendelt magához idilliikus találkára a sparthé mellett.

Az udvarlók rendes körülmények között sohasem találkoztak egymással és így nagyobb baj nem esett. Törköly Ilona szépen, sorjában lebonyolította szerelmi találkáit és a boidog udvarlók külön-külön meg voltak győződve, hogy a szerelmes leányzó szíve csak ő irántuk dobog hevesebben.

Tegnap este azonban az egyik udvarlónak ez a nagy önmagabizása furcsa zavart idézett elő a házmester konyhafüldérének ügyesen rendezett szerelmi idilljében.

Törköly Ilona tegnapi Sörös György nevű udvarlóját rendelte be szolgálattételére. Sörös György pontosan meg is jelent a konyhában és hozzálátott azoknak az izletes falatoknak az elkészítéséhez, melyeket kedvese szerelme jelű hőküzien rakott eléje.

Alig evett azonban néhány falatot, a konyhaajtón halk és többször megismétlődő kopogás hallatszott. A kopogtató Gubányi Sándor, a leány másik udvarlója volt, aki leövéssel fegyvergette a leányt, ha be nem engedi.

Törköly Ilona, aki Gubányit csak másnapra rendelte oda, nagyon megrémült a fenyegetéstől és azt ajánlotta Sörösnek, hogy bujjék addig az ágy alá, míg Gubányi itt lesz. Sörös, kellenül bár, megfogadta a tanácsot és amikor Gubányi a konyhába lépett, már ott hasalt az ágy alatt.

A cselédleány megkérte Gubányit, hogy távozzék el, mert attól fél, hogy a gazdája észreveszi jelenlétét. Gubányi nem volt hajlandó távozni, hanem átölelte a leányt. Azzal is fenyegette a kis cselédet, hogy lelövi, ha nem engedelmesskedik neki.

Törköly Ilona ellenállt a heves ostromnak és az udvarra akart rohanni, hogy gazdáját hívja segítségül, de Gubányi megakadályozta ebben. Visszarántotta kedvesét a konyhába és az ágyra dobta.

A nagy zuhanás pörölycsapásként hatott az ágy alatt hasalt Sörös szerelmes szívére. Megedett, majd a hideg rázta. Amikor pedig Gubányi szerelmesen átölelte a leányt, nem bírta ki tovább az ágy alatt, kimászott és egy fából akkora ütött Gubányi fejére, hogy annak a szerelmi mámor azonnal kipárolgott a fejéből és fájalmában hirtelen az udvarra futott, ahol kiáltozta a vészjelet:

— Tűz van! Tűz van!

A kiáltozásra kijött Pollák házmester is és négyyszer egymásután a levegőbe lőtt, mire a szerelmes legény elpárolgott.

Igy végződött a konyhai idill, melynek epilogusa a rendőrségnél folyt le.

A mi bálunk január huszonhetedikén lesz

Tűz van!

Két leánykájával a halálba.

Megrendítő tragédia történt tegnap Budapesten. Egy, a nyomoruságtól, szegénységtől, és szenvedésektől súlyosan megsebzett asszony, múltán már nem tudta tovább vonzolni ezt az életet, amelyik csak megpróbáltatásokat tartogatott neki, két kis leánykájával a halálba menekült.

A külső józsefvárosi Madách-utcában, a 18 szám alatt levő földszintes házacskában Katona Zsigmond Ganz-gyári munkás lakott már két éve jó házasságban Bernát Erzsébettel. A gyengé szervezetű asszony, különösen mióta a gyerekegyből felkelt, sokat betegeskedett. Néhány nap előtt az állapota súlyosra fordult. A férj akkor részegen jött haza, nagy lármát csapott, amiól az asszony annyira megrémült, hogy idegrázkódást kapott, majd heves vérzés fogta el. Elhívták hozzá Tant Antalnét szülésznőt és dr. Kánitz Ignác orvost, akik azóta állandóan kezelik.

Tegnap a férj jó részegen jött haza éjjel felé. Megint durva, goromba volt a beteg asszonnyal. Félhatkor reggel a férj elment a Ganz-gyárba és az asszony egyedül maradt a lakásban két kis leánykájával. Nem kelt fel az ágyból, hanem fekve várta meg Taut Albertnét, a szülésznőt, aki tíz órakor jött haza. Tautné később elment. A borzalmas családirtás ezután történt. Féltszenkét óra lehetett, amikor Kánitz doktor meglátogatta a beteg asszonyt. A sötét konyhát nyitva találta, benyitott. A szűk és sötét helyiségben csak botorkálva jutott előre és egyszerre megakadt a három emberi testben Katona Zsigmondné és két kis leánya, az öt éves Erzsike és a négyéves Rózsika a szőgről lógtak. Középen az anya, jobbról az idősebb és balról a fiatalabb leányka. Mindhármuk nyakán hurokra kötött ruhaszárító-kötél volt. Az orvos azonnal levágta őket a kötérről és éiesztgetni próbálta, de késő volt. Az anya és a két gyermek már akkorra meghalt.

Értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság ment a kis lakásba, de mindössze egy levelet találtak a rendőrség címére. A levelet az asszony írta és kéri benne a rendőrséget, hogy haláláért és gyermekeinek elpusztításáért ne okozzák az urát.

A rendőri bizottság még ott volt, amikor megérkezett a gyárból Katona Zsigmond, aki mit sem sejtett a szörnyű tragédiáról. Amikor a ház előtt levő tömeghez ért, megilletődve nyitottak neki utat és ekkor tudta meg a tragédiát. Futva ment a lakásába, ahol őrjöngve borult gyermekeire és feleségére.

UJDONSÁGOK

A HALÁLRA ÍTÉLT VILÁG.

Még nincs is két éve, hogy az egész világ rettegésben volt, mert — halálra ítélték. — Százán és ezren várták a napot kétségbeesetten, amikor a Halley üstökösrel meg lesz a kellenetlen találkozás. A tudósok ugyan már jó előre hirdették, hogy nem kell félni semmitől, az üstökös nem lesz oly udvariatlan, hogy neki menjen a földnek, — de azért mégis elegenden voltak, akik készültek a halálra, az utolsó napra. Még azok is, akik nem féltek az összeütközéstől, egy kicsit kényelmetlenül érezték magukat, mert voltak tudósok, akik másféle halálnemet helyeztek kilátásba. Azt hirdették ugyanis, — hogy az üstökös nem ütközik ugyan össze a

földdel, de oly közel fog elmenni mellette, hogy a farka a csóvája beborítja az egész területet. Minthogy pedig az üstökös csóvájában mérges gázok vannak, abban a pillanatban, a mikor a földet érinti, itt minden élet megszűnik. — No de azért van a másik tudós, hogy lerontsa annak a hitét, amit az egyik állít. Most is hamarosan sorompóba lépek a más véleményben levő tudósok és ezek beigazolták, hogy a csóvában ugyan tényleg van cian, ez a mérges gáz, de az semmivel se több, mint amennyi egy alma magjában van. Mind a két tudós-tábor védte a maga igazát, de a kritikus nap szerencsésen elmult és a világ sértetlenül megmaradt. És egyhamar nem is kell félni a világ végétől. Pedig mostanában nem kisebb személyiség, mint La Thebes asszony, a hirneves francia jósnő jövendölte meg holtbizonyosra a halált, a végpusztulást, a világrombadóltét. És alighogy Thebes asszony jóslata nyilvánosságra jutott, — már akadt egy angol szakember, aki megerősítette a bekövetkező katasztrófát. Sőt még rá is licitált a jósnőre, mert «pontos» számításokkal kimutatta, hogy a világ elpusztulása még néhány hónappal előbb be fog következni, mint azt Thebes asszony megjósolta. Bármily biztosra igéri is — még pedig erre az évre — Thebes asszony és angol társa a világ végét, az még sem fog bekövetkezni. Nem kell tőle tartani. Azt, hogy egy üstökös csóvája érintse a mi jó öreg földünk már úgy megszokta, hogy fel se veszi. A ciantól éppen úgy nem kell félni, mint a nátriumtól; a megmérgezés éppen úgy távol áll, mint a beszózás. Az összeütközés veszélye sem nagyon közel áll. Egyelőre legalább nem kell senkinek sem félnie tőle. A világűrben keringő kétszáznyolcvanegy üstökös közül éppen minden harmincmillió évben kerül egy a földhöz veszedelmes közelségre.

FARSANGI NAPTÁR.

Január 23. A harmadik Vig-est a Bika-szálloda disztermében d. u. 5 órakor.

Január 27. A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.

Január 28. A debreczeni hentes és mészáros ifjuság bálja a Bika-szálloda disztermében.

Február 1. A jogász ifjuság bálja a Bika-szálloda disztermében.

Február 3. Csizmadia ifjuság táncestélye a «Korona» nagytermében.

Február 3. Jogász- és tisztviselő-kör táncestélye a Bika-szálloda disztermében.

Február 3. A Polgári Kör bálja Balmazújvároson.

Február 4. Iparos-kör bálja a «Bika» nagytermében.

Február 10. A Szt. László-dalgyűlet táncestélye a Bika-szálloda disztermében.

Február 11. A debreczeni fodrászmesterek és segédek bálja a Bika-szálloda disztermében.

Március 3. Kereskedő Ifjak Társulatának táncestélye a Bikában.

Február 17. Munkás nyugdíjintézet debreceni fiókjának bohóc-estélye.

— **A Hortobágy hasznosítása.** Holnap kezdi meg a földművelésügyi miniszteriumban a Hortobágy hasznosításának, illetőleg a tervezett öntöző csatorna ügyének tárgyalását. Az ankre a város részéről Kovács József polgármester, Magoss György főügyész, Medgyaszai Miklós gazdasági tanácsnok, a gazdák részéről Szentesi János és Polgári Bálint utaznak Budapestre.

— **A Csokonai-kör választmányi ülése.** — A Csokonai-kör választmányja 1912. évi január hó 24-én, szerdán délután fél 5 órakor a Csokonai-házban ülést tart. Az ülés tárgysorozata a következő: 1. A kaszinói Kazinczy-pályázat bírálata. 2. Jelentés a Csokonai- és Emlék-kert átadásáról. 3. A munkásgimnázium kérelme. 4. Jelentések. 5. Folyó ügyek.

— **A Zion művész-estélye.** A Zion debreceni betegsegélyző egylet január hó 27-én, szombaton a Royal szálloda disztermében, este 9 órai kezdettel művészestélyt rendez. Belépődíj: számozott ülőhely 3 K, számozatlan ülőhely 2 K, páholy (4 személyre) 15 K. A művész-estély után tánc. A műsor a következő: Nyitány. Előadja Kiss Béla zenekara. 1. Hegedű: Rubinstein Erna urleány. 2. Dialog: Simonovits Rózsika és Vajda Ilonka urleányok. 3. Magyar dalok: Burger Erzsike urleány. 4. Kuplék: Kassa. Károly. 5. Zongora: Boros Anna urleány. 6. Dalok: Hajnal Arthur ur. 7. Ének: Mandel Irén urleány. 8. «Boldog házasság». Végjáték egy felvonásban, melynek szerepét játsszák Kassai Károly, Simonovits Rózsika, Freund Böske, Lederer Ferenc, Vajda Ilonka, Péterfi Erzsike.

— **Meggyalázott magyar címer.** Máramaros szigetről jelentik, hogy ott az állami címert iskolára elhelyezett magyar címer ismeretlen tettesek több napon át rendszeresen összepiszkolták, legutóbb pedig a négy méternyi magas falról a magyar címer észrevétel nélkül elárvolták. A csendőrség megindította a nyomozást a merénylő után.

— **Katonaszabócsó asszony.** Szatmárról jelentik: Érdekes ügyben nyomoz napok óta a szatmári csendőrség. Egy menyecske ellen folyik az eljárás, aki huszonegy hadköteles legény szökését segítette elő, hamis utlevéllel ki, Amerikába szöktetvén őket. A szokatlan foglalkozású asszony Kumpán Lászlóné, született Vedres Florianna. A legényeket a szomszédos Szatmárvári községből bocsájtotta utnak. Mesterségét üzletszerűen üzte. Decemberben sikerült neki több szatmárvári-i legényt Amerikába szöktetnie. A csendőrség éppen akkor tartóztatta le Kumpánt, amikor egy huszonöt tagból álló társaságot akart utnak indítani Amerika felé.

— **Öngyilkos ügyvéd.** Tamási községben tegnap este Parragh Béla, a függetlenségi párt elnöke, a tamási takarékpénztár ügyésze agyonlőtte magát. Az öngyilkosság híre igen nagy felháborítást kelt, mert Parraghot mindenki jóindó embernek ösmerte. Csak kevesen tudták, hogy az ügyvéd irodája a legutolsó időben erősen visszament és Parragh, hogy régi jövedelmét ismét elérje, nagy szülőtelepítésekbe bocsájtkozott, amelyek azonban sokkal több pénzt emésztettek, mint amennyi jövedelmet hoztak. Beszéli még azt is, hogy Parraghot nagyon elkésértette az a súlyos csapás, amely tavaly érte: fia, Akcs elbukott a tiszti vizsgán és előtött való szegényében öngyilkos lett. Felött fiának elveszte érintette olyan súlyosan Parraghot, hogy gyermekei tán való bánkódásában lőtte agyon magát.

— **Vojtha Antal bünpörének ujrafelvétele.** A Haverda-féle gyilkossági ügyből kifolyólag nyolc évi fegyházra ítelt Vojtha Antal levelet írt Pieskovicz Lukács szabadkai ügyvédnek, a ki neki egy időben védője volt és megkérte, vegye át perének ujrafelvételi ügyét. Vojtha perújítási kérelmében meg akarja állapítani, hogy a budapest. esküdtszéki tárgyaláson szóba sem került az a döntő körülmény, hogy ő a gyilkosság előtt két héttel összeveszett Haverdákkal és a gyilkosság napjáig nem is érintkezett velük. A levélből kiténik, hogy Vojtha a fegyházban alaposan tanulmányozta az ügy iratait. Érdekes, hogy az elítélt ember felesége gyakran bejár Szabadkára és érdeklődik férje ügye iránt.

— **A jegyző merénylői.** Pécsről jelentik: Cseh Gyula darázi jegyző ablakán tegnap este vacsora közben belöttek, de a golyók nem találtak senkit. A merénylők a ház valamennyi ajtaját a családra zárták. A csendőrség nyomozza a jegyző ellenségeit.

— **A király.** Bécsből jelentik: A király állapotja kitünő. Az uralkodó ónagyon jól érzi magát és naponta elvégzi gazdag munkaprogramját anélkül, hogy a áfradtság legcsekélyebb jeit mutatná. Minthogy ő felsége állapota újra normális, rövidesen megkezdődnek az udvari ünnepek. Az első ünnepség, amelyen részt vesz, egy udvari ebéd, mely e hónap 27-ikén a német császár születése napja alkalmából lesz.

— **Jogász és varróleány.** Az aradi temetőben néhány héttel ezelőtt agyonlőtte magát Máté Anna, szép, fiatal varróleány. A vizsgálat megállapította, hogy a leánynak Pepa József aradi jogászzal volt viszonya és azért követte el az öngyilkosságot, mert anyának érezte magát. A királyi ügyészség vádiratot adott Pepa ellen és azzal vádolta meg a jogászt, hogy ő beszélt rá a leányt az öngyilkosságra, hogy a viszony következményeitől megszabaduljon és ő adta a fegyvert a leány kezébe. Tegnap volt a főtárgyalás ebben az ügyben az aradi törvényszéken. Pepa mindent tagadott és a bíróság bizonyítékok hiányában felemelte.

— **Röder Mici.** A ma este lezajlott Vigetély műsor fénypontja Röder Mici hangverseny-énekesnő volt, ki a Hajnal-Mulató szerződött tagja. Mint értesítünk, Hajnal Gyula igazgató egy hónapra ismét szerződött Röder Micivel, ki ezenül csak magyar nőtáka fog énekelni. A Hajnal-Mulató kitünő művész-gárdája között felmilitjük még Léva Farkas Pált, kit Zilahy szerződött le szeptember 1-re. Továbbá Sziklai Benőt, Végh Zsazsát, Sipos Jolánt, Várdai Ferkét, Rozáry Gabit, Robertó tárogatóst. — Azonkívül még 10 elsőrangú szám szerepel.

— **Klasszikus hangverseny.** A debreceni izraelita ifjak dalkörének nagyszabású dalestélye ma este lesz fél 9 órai kezdettel a «Bika» disztermében. Részt vesznek a hangversenyen Kriener Miksa és Körös Jenő a budapesti Népepera oszlopos tagjai. A fényes műsoron klasszikus hangverseny ezen kívül számos nagy zenet elvezetést nyújtó műsorszámmal dicsekedhetik és így nem csodálkozhatunk azon, hogy az érdeklődés rendkívül nagy a hangverseny iránt.

— **A máv. 1912. évi díjkezdvezményei.** A M. v. most adta ki az 1912. évi díjkezdvezményeire vonatkozó hivatalos közleményt. A díjkezdvezményekben előforduló fontosabb változásokból kiemeljük a következőket: A hazai cukorgyárakba szállítandó cukorrépa, valamint hazai cukorgyári állomásokról szállítandó friss és savanyított répaszeletre, méziszapra fennálló díjtételek január 1-től 100 kilogrammonként 1, illetve 2 fillérré emelkednek. A budapesti központi vásárcsarnokba rendelt élelmicikre fennálló 10 százalékos kedvezmények fenntartását határozta el a miniszter. A múlt évben gabonaneműekre stb., valamint lisztre és egyéb élelményekre fennálló díjkezdvezmények — a nyitrai és pozsonyi malmok gabonaszállítására szűkebb körzetre érvényben volt díjkezdvezmények kivételével, — részben változatlanul, részben némi csekélyebb módosítással és a március 1-én beálló 5 százalékos díjmelés figyelembevételével azzal a megszorítással nyertek megújítást, hogy az összes lisztkiviteli kedvezményekből nemcsak mint eddig, a korpa, hanem mindennemű takarmányliszt is kizárattott. E mellett a miniszter arra nézve, vajjon Ausztriába irányuló lisztkivitelre vonatkozó mérsékelt díjtételek március 1-től 5 százalékkal emelkednek-e, vagy sem, az érdekeltség meghallgatása után kívánván pótlólag határozni, az összes osztlak kiviteli lisztkedvezményeket egyelőre az év két első hónapjára terjedő érvényűvel újította meg.

A Szilasi Etel szobalánya.

Eltűnt az aranyóra láncsal ...

Szilasi Etelnek, a volt népszerű primadonnának és a Bonbonnier nagy reményekkel telt igazgatójának, úgy látszik, hogy nincsen szerencséje a szobalányaival.

Tömerdek kellemetlensége volt már Szilasi Etelnek a szobalányaival, akik állandóan visszaéltek jóságával. Legutóbb az történt meg vele, hogy szobalánya közönséges betörővé sülyedt és így károsította meg jelentékenyen.

Szilasi Etelka 20. és 21-én nem volt ide-haza. Ezt az időpontot használta ki ravasz szobalánya gonosz tervének a végrehajtására. Amikor Szilasi hazajött, rémülten látta, hogy szobájának ajtaja fel van feszítve Bent nagy rendtelenségben talált mindent. A szekrényből pedig hiányzott drága aranyórája láncsal együtt. Az értéke mindössze 300 korona. Többet semmit sem lopott a drágalátos szobalány.

Szilasi Etelka azonnal a rendőrségre ment, ahol előadta panaszát. A rendőrség megindította a nyomozást, amely eredménytel is járt. Kovács Mai nem akarta bűnét beismerni, de nagyon is terhelők voltak ellene a bizonyítékok. Szilasi Etel pedig megfogadta, hogy nem fogad többé szobalányt, vagy legalább is nagyobb körültekintéssel fog eljárni a megfogadások körül.

Irodalom.

— **A Mórész Pál könyve.** Mórész Pál, a Hajdúság nagy írója most jelentette meg «PUSZTULÓ VILÁG» (Elbeszélések a hajdúföldről) c. kötetét a Singer és Wolfner könyvkiadó vállalat Kadéában. Felkérünk mindenkit, akik csak gyűjtőívet kapnak, hogy azokat a Singer és Wolfner cég címére (Budapest, VI. Andrassy-ut 10. sz. alá) küldjék be haladéktalanul, mivel a munka szétküldése a napokban már kezdetét veszi.

Brutális cipésmester.

Kalapáccsal a feleségére

Az asszony verve jó ... Ezt tartja bizonyára Tóth János cipésmester, ki a Csapó-kertben, a Jánosi-utca 70. szám alatt lakik. Élete párjával «boldog egyetértésben.» Ugy látszik, a boldogság egyik elengedhetetlen kellékének tartotta azt is, hogy az ő hűségét feleségét néha-néha jól elnaspágojja.

Nagyon indulatos egy «majsztram» Tóthi, aki nem tudta eltűrni, hogy az utolsó szó az asszonyé legyen. Mindenáron fenn akarta tartani férfi tekintélyét. És így a házastársak között állandó volt a perpatvar. Más baj is volt a házastársak között. Ugyanis a felesége nagyon szép, fiatal menyecske és Tóthi az örülésig szerette. Valami mende-monda folytán féltékenykedni kezdett reá. Emiatt is állandó volt a civakodás és perpatvar közöttük.

Ma délután is ezen tüzek össze. Az asszony váltig erősítette ártatlanságát, a férje azonban nem hitt neki. Odament az ágyon fekvő kis gyermekéhez, majd dühösen vágta oda feleségének:

— Hisz ez nem is az én gyermekem! ...

Az asszony sirt, könyörgött, hogy ne tegye tönkre boldogságukat holmi gyanúsításokkal, de Tóthi annyira dühbe jött, hogy felkapott egy kalapáccsal és azzal kétszer fejbe ütötte.

Szegény asszony eszméletlenül esett össze. A nagy kiabálásra és sikoltozásra befutott szomszédok értesítették ezután a mentőket, akik bevizitolták a kórházba, hol Mile Pál ügyeletes rendőrkapitány hallgatta ki az est folyamán.

— Miért civakodtak és miért tette azt férje?

— Az utóbbi időben állandóan üldözött féltékenységével — sóhajtotta a szegény asszony — és ezen kaptunk össze, mire ő felkapott egy kalapácsot és fejbe vert vele. Másra nem emlékszem.

Allapota különben nem súlyos és nem sokára elhagyhatja a kórházat.

A németországi választások statisztikája.

Németországban még harmincegy mandátum gazdátlan, ezekben a kerületekben csütörtökön lesz a pótválasztás, azután együtt van az új birodalmi gyűlés Beilmann-Hollweg-nek nem nagy öröme. A fekete-kék blokk megingott és ha a még hátralévő pótválasztásokon csak tíz szavazatot tud szerezni a baloldali blokk akkor többségbe kerül, mert a német birodalmi gyűlésen 199 szavazat az abszolút majoritás.

A pártok ma iszámáránya ez:

Konzervatív párt: 42 (veszteség 16 mandátum.)

Birodalmi párt: 12 (veszteség 13.)

Reformpárt: 3 (veszteség 3.)

Gazdasági egyesülés és antiszemita: 11, (veszteség 7.)

Centrumpárt: 90 (veszteség 13.)

Lengyelpárt: 16, (veszteség 4.)

Német szabadelvűek: 38 (veszteség 13.)

Haladó néppárt: 39, (veszteség 10.)

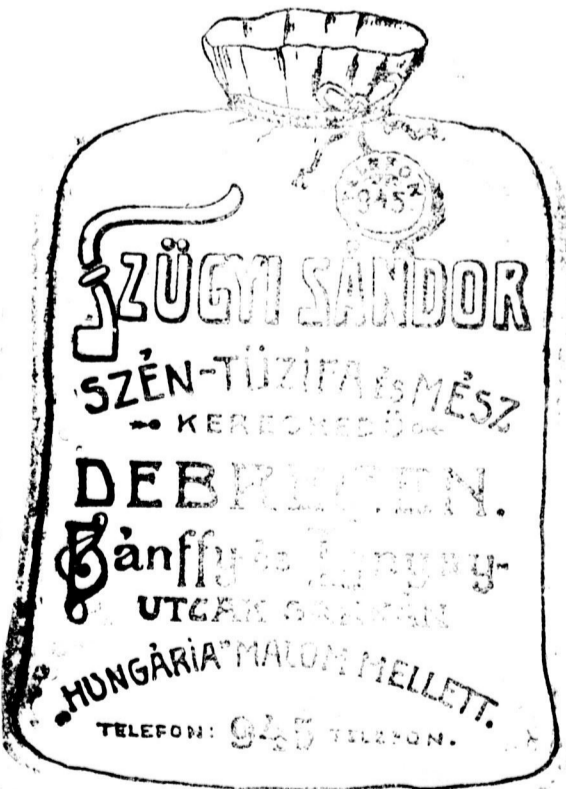
Szociáldemokraták: 99 (nyerés 46.)

Elzásziak 5, lotharingiak 1, velfek 5, dán 1, vad 1, összesen tehát

13 mandátumot számlálnak a párton kívül állók,

vagyis veszteségük 4 szavazat.

VOITH GYÖRGY.

Eladó házhelyek.

A waggongyárhoz félkilométernyire

30—50 házhely eladó

Ingyen felvilágosítást ad, eladás-sal egyedüli megbízott:

Dezső László

tkvi okl. v. rendőrfogalmazó.
Morgó-utca 10. szám.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlantement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P. & S. Ludóházi-utca 42. szám.

Művek: BEREMEND.

Kiváló minőségű és páratlanul szép színű

portlandcement

és fehérmészgyártása,

valamint gáppal zuzott kavics és nyers mészkő előállításca.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement, 120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legmagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pentek és nyara készletben!

Aki gyomorfájás, háibőg, étvágytalan, lesoványodáskor hajlandó, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerész Stockerauban.

Aki emésztései és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztilák könnyelműsége és kelletlenül tölti meg a gyomrot. — Agy-társaságunkat például a 10 gyomorsó-pasztilával kor. 1-50. Postai szerkesztés legkevesebb 2 doboz megrendeléséig — utasvált!

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerésztől.

Spätem Sör

Ötlete minden nap itala a világkiállítások díjazottja nek elismert és kitüntetett Bajon

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi polottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görbér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, test-egyenestő, járó- és támogató, mű- és támasztó fűzőket, egyenestartókat a fennálló reákre, —

KELETI J.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legjobb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13—76.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

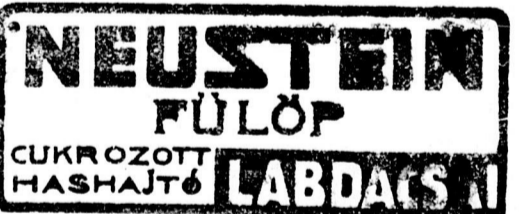
RÉTHY-féle pemeteri cukorkáknál

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és hártározottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY-név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Hashajtó

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentli szer mentes minden káros alkatrész-től, a legjobb sikerrel használják az altesti bántalmaknál, könnyű azeket szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegnek okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy teljes 3 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tocsák kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipét védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomag-jainkon cégünknek rajta kell lennie. Neustein Fülöp gyógyszerésztára, Sz.-Lipóthoz. Wien, Platschgasse 6. Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihelovits J., Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

Apró hirdetések.

Értékig 50 fill., minden további sor 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Az «Atlasz» Biztosító Intézet Budapest, Rákóc्य-ut 61., keres magas jutalék és magas átalány mellett Debreczen város és kerületére óvadék-képes, agilis képviselőt.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10. az emeleten.

MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-VART KERESÉK. KURUCZ BÉLA EÖTVÖS-UTCZA 51. SZ.

Nemi bajoknál, higycsőfolyás, tripper-kankénálások, LARICH CAPULÁK, az ILLÉS-féle Santal-csapulák család hatékony, 3 hónapra beakadécsel ingyen postaköltséggel szállítja.

ILLÉS ANTAL gyógyszerora Szabadka

Három, esetleg 4 szobás utcai modern uri lakás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7. sz. alatt.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpátoktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek Gyártja:

!!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK !!!
DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES
cégnél Csapó-utca 26.

Grimm Pensio

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Elkelő, csendes, központi fekvés, szabad kilátással a Dunára és a budai hegyekre; az „ngol Királyné” és „Hungária” szállók közelében. A földalatti és városi villamos megállóhelye tőszomszédságban.

Modern külföldi pensiók mintájára külön e célra épült helyiségben, elegáns új berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg és melegvíz vezeték minden szobában; villanvilágítás; fürdők; folytonos liftműködés. Külön lakosztályok beépített fürdőszobával. Társalgó és ebédlő terem, olvasószoba. Elnismert elsőrendű konyha.

Interurban telefon 176-63.

Lefőztük Páris, Londont és Berlint
szabadalmaztattuk
hajtűnkkel

A frizurát erősen tartja és sohasem esik ki. Kapható minden jobb üzletben. Valamennyi kultúrállamban szabadalmazva
Polczer és Társa

hajtű és hajdizsmü-árugár
Budapest, I. ker., Lenke-ut 66 sz.

Lapkihordó asszonyok

szolgálatukban

felvétetnek.

Hivatalnak,
Irodának alkalmas

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től
kiadó

Darabos-u. 7

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábadozóknak

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért.

frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

Lovak
tűn sikos utakon is megtartják munkaképességüket a Leonhardt védjeggyel ellátott eredeti lovakkal. Az eredeti lovakkal minden tekintetben rögtön beváltak és használatban a legtehetőbbek.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- és CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak:

Levelező-lapok,

Díszes dobozos levélpapírok,

Díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.

Elsőrendű minőségű ásványvíz vállalat
Debreczen város területére

Képviselet keres.

Javadalom megállapodás szerint.
Ajánlatok Általános hirdető iroda Debreczen Szent Anna-utca 39. sz. címre küldendők.

BUDAPEST SZALLODA
SZEGED, Aradi-utca 6.
 (Tiszta nagyágyasok fűtővel) Bejárt a Klammal-síri villamos vasút megállója.
 Minden szoba személyesen világszerte és a legújabbak 1. 20
 Utcai szoba személyesen világszerte és a legújabbak 1. 20
 Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A konyhákban kávéház kedvelt szállója.

Ludaser Janos

!Megnyit női, pipere csipke és rövidaru üzlete **Megnyit!**
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritkúl, arcfátyol harisya és

panos újvadászoknál
állandó nagy raktár.

Stern József és Testvére
 kefégyár r.-i. városi raktára
 Telefon 250, Piacz-utca 22.
 Ajánlja:
 sajátgyártmányú legfinomabb keféruvit a legolcsóbb gyári áron. Nagyválasztékban kaphatók: fésűk, hajtűk, bőráruk, acélárúk. Parfümök, szappanok és mindenféle toalettczikkék

SALVATOR
VATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
 UTÓLÉRHETETLEN TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Kéjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-gyártó BUDAPEST VI. Váci-út 93.

Csak a Vulkan szén-vasalo jó!

A fekete nyilik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utólerhetetlen nagyszerű légvonat, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan egyfolyman tüzes. Közönséges faszénnel fűthető, még sincs szengáz! Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruhák kitégetése vagy kezek megégetése kizárva.

Világzabadosom!
 Ára szabadalmazott kézzel együtt: csiszolva **6.50 K.**, nikkelezve **7.50 K.**, elpusztíthatatlanul románcozva **8.50 K.** Kapható minden vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világzabadosom-tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körut 33. sz.

Telefon: 58-57.

Telefon: 88-71.

Ninos többő köhögés, fejfájás, reuma, köszvény, iszlász, kolera és más ragályos fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolincukorke, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-Mé BOROLIN K az ára kimcsitő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolincukorkeknak 40 fill., a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háriszappannak darabonként 30 fill. és a piporeszappannak 30 fillér.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: **BATÁRY IMRE, MARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ, győgyosoré-szeknél, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. koroskedő üzletnél, Bismillályfalván: MÁTRAI ÁKOS győgyosortárában. Pódszén: WEISZ MIKSA kereskedésében.**

Ó csász. és Apost. ktr. Felsőgónök legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövedék kezkeskedik.

A húzás visszavonakatlanul 1911. február 15-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynök ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-lamsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánylőzsdekben, adó-, posta-, távirada- és visuti hivataloknál, váltóüzletekben, dohánylőzsdekben, adó-, posta-, vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).